

The background of the cover is a photograph of a cityscape viewed from a high vantage point through a large window. In the foreground, a green sofa is partially visible. The city below shows a mix of red-tiled roofs, modern buildings, and a prominent Ferris wheel. A church tower with a green spire is visible on the right side of the city. The sky is filled with grey, overcast clouds.

STAAT VAN DE STAD 2022

INHOUDSOPGAVE

1	VOORWOORD	1
2	CONTEXT	3
	2.1 Leeswijzer	3
	2.2 Omgevingsbeeld	3
	2.3 Financiële positie	5
3	GEZOND EN ACTIEF VENLO	9
	3.1 Programmalijn Gezond en vitaal	10
	3.2 Programmalijn Ontplooiing	10
	3.3 Programmalijn Meedoen	11
	3.4 Programmalijn Zelfredzaamheid	12
4	LEEFBAAR VENLO	15
	4.1 Programmalijn Dienstverlening	15
	4.2 Programmalijn Openbare orde en veiligheid	15
	4.3 Programmalijn Wonen	16
	4.4 Programmalijn Omgeving	16
	4.5 Programmalijn Bereikbaarheid	17
5	GRENZELOOS VENLO	19
	5.1 Programmalijn Regionale samenwerking	19
	5.2 Programmalijn Public Affairs	19
	5.3 Grensoverschrijdende samenwerking en positionering	20
6	WELVAREND VENLO	22
	6.1 Programmalijn Kennisinfra en arbeidsmarkt	22
	6.2 Programmalijn Economie	23
	6.3 Programmalijn Mobiliteit	23
7	CENTRUMSTAD VENLO	26
	7.1 Programmalijn De basis sterk houden	26
	7.2 Programmalijn Verbreden en robuust maken	27
	7.3 Programmalijn Verdiepen en onderscheiden	27
8	CIRCULAIRE EN DUURZAME HOOFDSTAD	29
	8.1 Programmalijn Energietransitie	29
	8.2 Programmalijn Klimaatadaptatie	29
	8.3 Programmalijn Circulariteit	30
9	BEDRIJFSVOERING	32
	9.1 Programmalijn Mens en Organisatie	32
	9.2 Programmalijn Digitale Transformatie	33
	9.3 Programmalijn Kwaliteit en Beheer van Data	33

1 VOORWOORD

Gefeliciteerd met uw verkiezing tot lid van de Venlose gemeenteraad. Een mooie en eervolle taak met een grote verantwoordelijkheid. Aan u de opdracht om u de komende vier jaar, als bestuurder en volksvertegenwoordiger in te zetten voor Venlo en haar inwoners.

Om u daarbij van dienst te zijn hebben wij evenals eerdere verkiezingsjaren –onder mijn verantwoordelijkheid– dit document de ‘Staat van de Stad’ opgesteld. De status ervan is 100% ambtelijk. De inhoud bevat in onze ogen relevante informatie voor de start van uw raadslidmaatschap en de coalitieonderhandelingen. Hiermee krijgt u allen een gelijke informatiepositie die past bij de zuivere besluitvorming die wij ambtelijk beogen.

Daarnaast neem ik ook de ruimte om u vanuit onze professionele verantwoordelijkheid te voorzien van enkele beschouwingen en adviezen. Hiertoe treft u informatie aan over de belangrijkste ontwikkelingen die betrekking hebben op de inhoud van de afzonderlijke stedelijke programma’s. Deze zijn ontleend aan de strategische visie, opgenomen in de programmabegroting en leidend voor de ontwikkeling van Venlo.

Na deze schriftelijke informatie staat de ambtelijke organisatie u terzijde voor het verstrekken van technische informatie in de onderhandelingsperiode naar een nieuw college. Ik wens u heel veel succes toe!

Twan Beurskens,
gemeentesecretaris, algemeen directeur

CONTEXT

2 CONTEXT

2.1 Leeswijzer

Dit hoofdstuk schetst voor u het omgevingsbeeld waarin de gemeente Venlo zich op dit moment bevindt. Op basis van deze context beschrijven de hoofdstukken (3 tot en met 8) de belangrijkste ontwikkelingen binnen de Venlose raadsprogramma's. Het laatste hoofdstuk (9) gaat in op de gemeentelijke organisatie.

Deze Staat van de Stad is grotendeels tot stand gekomen voordat strijdkrachten van de Russische Federatie vanuit verschillende windrichtingen Oekraïne binnenvielen. Ten tijde van oplevering van dit document is de situatie in Oekraïne onvoorspelbaar. Wel is duidelijk dat de oorlogshandelingen van de Russische Federatie en de humanitaire, economische en geopolitieke gevolgen daarvan ook een weerslag zullen hebben op de gemeente Venlo en haar inwoners. De ambtelijke organisatie zal haar uiterste best doen deze impact in al haar facetten zo goed en professioneel mogelijk te duiden aan de gemeenteraad en het toekomstig college tijdens de onderhandelingsperiode en daarna.

2.2 Omgevingsbeeld

De strategische koers van Venlo is vastgelegd in de [strategische visie Venlo 2040](#). Dit document, dat een ontwikkelperspectief schetst voor onze stad en kaderstellend is voor het gemeentelijk beleid, is in juni 2021 unaniem vastgesteld door de gemeenteraad. De Venlose raadsprogramma's, die in deze Staat van de Stad hierna worden beschreven, vormen de concrete vertaling van de in de visie opgenomen ambities en de wijze waarop de gemeentelijke organisatie hieraan invulling tracht te geven. Voor een compleet omgevingsbeeld wordt verwezen naar de omgevingsanalyse (RN 2022-2) die is opgesteld als onderdeel van de Kadernota.

Venlo is niet alleen de woonplaats van onze inwoners en de werkplaats voor talloze ondernemingen en instellingen, maar ook de centrumgemeente van Noord- en Midden-Limburg. Venlo behoort daarnaast als [100.000+ gemeente](#) tot het gezelschap van G40¹-gemeenten en speelt een actieve rol op nationaal niveau.

Venlo heeft in het afgelopen decennium een opvallende ontwikkeling doorgemaakt. Aan het begin van deze eeuw leek demografische krimp en het daarmee gepaard gaande verlies aan lokale koopkracht en voorzieningen aanvankelijk onvermijdelijk. Dankzij een heldere strategische koers en forse investeringen van hieraan gecommitteerde maatschappelijke partners heeft Venlo zichzelf op vele fronten [vernieuwd en versterkt](#).

Grote stedelijke projecten, zoals de Maasboulevard, de nieuwe Maaspoort en Grenswerk zorgden voor nieuw elan, ondernemerschap en nieuwe bedrijvigheid voor

¹ Het G40-stedennetwerk is het netwerk van 40 (middel)grote steden in ons land.

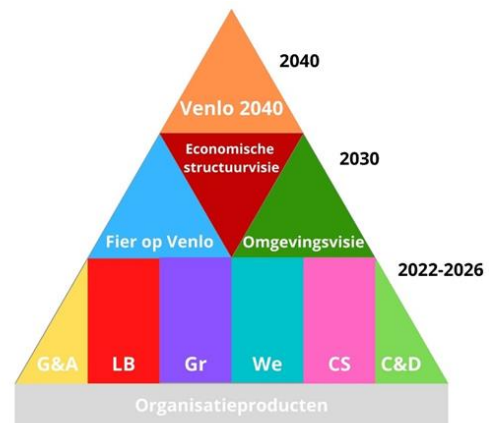
werkgelegenheid en welvaart. Grote onderwijsinstellingen zoals de Universiteit Maastricht en de Hogere Agrarische School (HAS) vestigden zich binnen onze gemeentegrens en de Brightlands Campus kreeg vorm. Venlo is een stad die ook aantrekkelijk werd voor jonge mensen op zoek naar een uitdaging en een aantrekkelijke woon- en leefomgeving heeft. Inmiddels is het aandeel hoger opgeleide inwoners binnen onze populatie fors gegroeid, net als de inhaalslag die Venlo heeft gemaakt ten aanzien van het woningaanbod en de prijs die men bereid is daarvoor te betalen. Het is goed wonen in Venlo en dat is terug te zien in de relatieve ontwikkeling van de gemiddelde woningprijs. De keerzijde daarvan is dat woningschaarste en gebrek aan differentiatie zich inmiddels ook laten voelen in Venlo, met name voor starters of mensen die een volgende stap op de woonladder willen zetten.

Onze bevolking is inmiddels gegroeid naar ruim 102.000 inwoners en bestaat voor een geleidelijk groeiend aandeel uit nieuwkomers, met name uit Oost-Europa. Dit zijn over het algemeen EU-ingezetenen die vanwege hun werk naar onze gemeente zijn verhuisd en werken in onze, sterk op logistiek, agribusiness en industrie georiënteerde economie. Sectoren die een sterke binding hebben met de ligging van Venlo en het in Venlo aanwezige MBO- en hoger onderwijsaanbod. Zonder deze nieuwkomers zou Venlo, als gevolg van een licht oplopend sterfteoverschot, een dalende bevolkingsomvang kennen.

Het behoud van de instroom van deze nieuwkomers is van evident belang indien we naar de leeftijdsopbouw kijken van onze regionale beroepsbevolking. De verwachting is dat over 15 jaar iets meer dan 40% van de beroepsbevolking als gevolg van pensionering zal zijn uitgestroomd, terwijl daar slechts voor 60% aan vervangend arbeidsaanbod tegenover staat. Dat betekent dat we de komende jaren naar verwachting op dit punt tegen een stevige uitdaging aanlopen. De meest vergrijsde sector in onze regio is overigens de zorg en de sector met grootste (actuele) tekorten de logistiek.

De vertaling van deze opgaven naar concrete uitvoering en resultaten vindt plaats aan de hand van drie deelvisies die ieder op zich betrekking hebben op een afzonderlijk domein en zes raadsprogramma's. Binnen de programma's vindt de meerjarige programmering van activiteiten en projecten plaats die een bijdrage dienen te leveren aan een beter, mooier, welvarender en gezonder Venlo. De programma's leveren zo dus een bijdrage aan de door de gemeenteraad vastgestelde ambities. Jaarlijks stelt de gemeenteraad –bij de programmabegroting– de activiteiten en projecten plus de daaraan verbonden middelen voor het daarop volgende jaar vast.

Het perspectief en daarmee de [planhorizon](#) van de strategische visie is 20 jaar (2040), die van de drie deelvisies² 10 jaar. De programma's³ geven u een perspectief voor de komende 4 jaar en de programmabegroting voor 1 jaar (zie bijgaand figuur). Daarnaast kennen ook de verschillende beleidsdocumenten verschillende planhorizons. Zo is deze voor een bestemmingsplan bijvoorbeeld 10 jaar en voor het lokaal schuldhelpverleningsbeleid 4 jaar.

2.3 Financiële positie

Om het realiseren van de strategische opgave en ambities zoals geformuleerd in de strategische visie 2040 Venlo en de regiovisie Noord-Limburg 2040 mogelijk te maken is een [solide financieel beleid](#) randvoorwaardelijk. Tegen deze achtergrond gaan we nader in op de financiële positie van onze gemeente. De financiële positie speelt immers een belangrijke rol binnen de te maken integrale afwegingen over de te varen koers op de korte, maar vooral op de strategische en daarmee (middel)lange termijn. De financiële positie is geen doel op zich en moet altijd bezien worden in het licht van de [totale maatschappelijke opgaven](#) van de stad. Het te bereiken maatschappelijk rendement en de bijdrage aan de inhoudelijke beleidsdoelstellingen zijn hierbij van belang.

Ontwikkelingen budgettair kader

In de kadernota wordt het [budgettair kader](#) geschetst als voorbereiding op de programmabegroting 2023-2026. De volgende meerjarige ontwikkelingen zullen hierin (voor zover bekend voor 2023) onder andere worden opgenomen:

- [Financiële vertaling van de ontwikkelingen 2022-2026](#) zoals verwoord in de raadsinformatiebrieven 'Gemeentefonds/septembercirculaire 2021' en 'Decembercirculaire 2021' (RIB 2021-146 en 2022-16);
- [De herijking van het gemeentefonds](#) is een belangrijke ontwikkeling die (mogelijk) toekomstige kansen biedt. Op basis van de uitkomsten van de herverdelingsonderzoeken komt Venlo er, in financiële zin, substantieel beter uit dan met het huidige verdeelmodel. Er blijft discussie over de 'eerlijkheid' van de voorgestelde herverdeling, de effecten op de nadeelgemeenten, het aftoppen van het voor- en nadeel en het ingroeipad;
- Financiële vertaling van het [regeerakkoord](#) op hoofdlijn (voor zover mogelijk).
 - Het regeerakkoord is ambitieus en voorziet voor gemeenten in relatief veel extra [incidentele](#) middelen voor de jaren 2022 t/m 2025. De inzet vanuit de gemeenten was vooral gericht op een verbetering van de structurele financiële

² Fier op Venlo, Economische Structuurvisie (in ontwikkeling) en de Omgevingsvisie (in ontwikkeling).

³ Gezond en actief Venlo, Leefbaar Venlo, Grenzeloos Venlo, Welvarend Venlo, Centrumstad Venlo en Circulaire en duurzame hoofdstad.

- positie. Als we kijken naar de structurele lange-termijndoelstellingen dan blijft er een forse uitdaging in relatie tot de financiering van de opgaven vanaf 2026.
- In het regeerakkoord is opgenomen dat deze periode gebruikt wordt voor de uitwerking van de nieuwe financieringssystematiek na 2025. In de beschouwing wordt de mogelijkheid van een groter eigen belastinggebied betrokken.
 - Er wordt vaker gekozen voor een andere financiering: specifieke uitkeringen met verplichtingen en minder via het gemeentefonds met vrije bestedingsruimte. Eventuele benodigde en hieraan gekoppelde cofinanciering zal (mogelijk) een extra beslag leggen op de vastgestelde begroting.
 - Minder compensatie van de tekorten jeugdzorg, aanvullend op de opgave zoals opgenomen in de hervormingsagenda.

Naast het geschetste perspectief zien wij ook een aantal **uitdagingen** welke deels in de begroting 2022-2025 zijn benoemd en nog niet verder geconcretiseerd zijn. Dit is onder andere de klimaatadaptatie, energietransitie, wonen, de overspannen bouwmaterialen- en vastgoedmarkten, onderhoud van het gemeentelijk kapitaal, kostendekkendheid/reducering kosten sportaccommodaties, het beleidsplan parkeren en de ontwikkelingen rondom de zorgkosten.

Om uitvoering te geven aan het beheer van de openbare ruimte zijn **incidenteel** middelen beschikbaar tot en met 2025. In 2025 is de evaluatie van deze ingezette werkwijze gepland. Hierbij dient nog te worden voorzien in de structurele inzet van middelen om uitvoering te geven aan het vastgestelde beleid. Daarnaast zijn er thans voorbereidingskredieten beschikbaar gesteld en dienen de definitieve afwegingen nog te worden gemaakt.

In de laatst vastgestelde begroting is er, naast ruimte voor nieuwe ontwikkelingen, sprake van concrete maatregelen tot bijsturing die ook daadwerkelijk gerealiseerd moeten worden. Aandachtspunt is de transformatieopgave in het sociaal domein binnen het programma Gezond en Actief en daarnaast gekoppeld aan het gemeentelijk vastgoed van in totaal € 4,150 miljoen structureel vanaf 2025. Het wenkend perspectief van extra middelen vanuit het Rijk als gevolg van de herijking gemeentefonds of extra compensatie van jeugdmiddelen is aan deze opgave gekoppeld.

Hoofdlijn beoordeling financiële positie begroting 2022-2025

De beoordeling van de **financiële positie** vindt plaats op basis van vastgestelde strategische en tactische doelstellingen waaraan financiële indicatoren gekoppeld zijn. De afgelopen jaren is de financiële positie sterk verbeterd. In de door de gemeenteraad vastgestelde begroting 2022-2025 bedraagt deze op hoofdlijn:

- De **solvabiliteitsratio** beleeft zich naar verwachting rond de 25% (2022-2025) en de ontwikkeling loopt in lijn met de door de gemeenteraad vastgestelde streefwaarde van $\geq 25\%$. De (verwachte) ontwikkeling ligt lager dan het landelijk gemiddelde en onder het gemiddelde van de steden 100.000-150.000 inwoners.

De accountant geeft in het verslag bij de jaarrekening 2020 aan dat een verdere stijging naar 30% een gezonde beweging is. Dit is mede gerelateerd aan de strategische opgaven met bijkomende risico's zoals de klimaatadaptatie, energietransitie, woningbouwopgave etc.

- De [ratio weerstandsvermogen](#) bedraagt 2,23 in 2022 oplopend naar 2,37 in 2025. De ratio begeeft zich ruim boven de door de gemeenteraad vastgestelde streefwaarde $1,4 < 2,0$.
- De [schuldpositie](#) van de gemeente bevindt zich op een acceptabel niveau waarbij de financiële indicatoren (schuldquotes) zich voor de periode 2022-2025 ruim binnen de streefwaarden bevinden. Hierbij wordt opgemerkt dat er vanaf 2023 relatief weinig investeringen op het investeringsplan zijn opgenomen.
- De [structurele exploitatieruimte](#) is voor de jaren 2022-2025 licht positief en voldoet hiermee aan de streefwaarden. Dit betekent dat de structurele lasten gedekt worden door structurele baten.

In de afgelopen periode is de focus verlegd van versterking van de vermogenspositie naar een voldoende wendbare begroting en het reëel en structureel in evenwicht houden van de exploitatie.

Investeringen

De investeringen zoals opgenomen tot en met investeringsplan 2025 worden naar verwachting gefinancierd door de beschikbare ruimte en vrijval van kapitaallasten binnen het kapitaallastenplafond. Er is binnen het kapitaallastenplafond geen structurele ruimte voor aanvullende nieuwe investeringen tot en met 2025. Nieuwe investeringen zullen onderdeel zijn van het integrale afwegingsproces.

Begrotingsregels en toezicht provincie

Jaarlijks geeft de provincie Limburg aan onder welk financieel toezicht de gemeente valt. Gemeente Venlo valt onder het standaard toezicht dat elke gemeente onder normale omstandigheden heeft (repressief toezicht). Bij de beoordeling van de begroting 2022-2025 bevestigt de provincie de koers om te blijven werken met de gehanteerde begrotingsspelregels. Dit is o.a. het blijven werken met concrete maatregelen, geen taakstellingen, realistische businesscases, tijdig anticiperen op (niet voorziene) implicaties door het treffen van (beleidsinhoudelijke) maatregelen, verwerving derde geldstromen en een verdere verbetering van het risicomanagement. Kortom [realistisch begroten](#).

A group of five children are running on a red athletic track. They are wearing bright, colorful vests with the 'venlo.fit' logo. From left to right: a boy in a green vest, a girl in a pink vest, a girl in a blue vest, a boy in a blue vest, and a boy in a green vest. They are all smiling and appear to be enjoying their run. The track has white lane markings, and the background shows a green field and a fence.

GEZOND EN ACTIEF VENLO

3 GEZOND EN ACTIEF VENLO

Het raadsprogramma Gezond en actief Venlo richt zich op de (positieve) gezondheid en zelfredzaamheid van onze inwoners. Onze ambitie is dat onze inwoners actief zijn en zoveel mogelijk zelf- en samenredzaam, waarbij we uiteraard ondersteuning bieden waar nodig. Het is een omvangrijk programma met veel wettelijke taken, gecombineerd met lokale en regionale ambities.

Het beleidskader Maatschappelijk Domein 'Fier op Venlo' vormt de basis voor toekomstige beleidsontwikkelingen. Het beleidskader is een vizier voor de toekomst. Het beleidskader omvat het hele maatschappelijk domein en wordt samengevat in bijgaand figuur. Het bestaat uit vier ankers die gelden voor alle beleidsthema's en een viertal (meer concrete) accenten voor vernieuwing. Thema's als positieve gezondheid, de menselijke maat en het faciliteren van initiatieven lopen als een rode draad hier doorheen.

De focus in het programma ligt zeker ook op kinderen die in een kwetsbare situatie en met ongelijke kansen opgroeien. Via het programma [Gelijke kansen door duurzame samenwerking](#) wordt met lokale onderwijspartners ingezet op taal, onderwijsachterstanden, gezondheid en leefbaarheid/veiligheid. Ook wordt een doorlopende ondersteuning van geboorte tot volwassenheid gecreëerd. Enkele voorbeelden van projecten zijn: een kansrijke start, de gezonde basisschool van de toekomst, Jongen Op Gezond Gewicht (JOGG), Rookvrije Generatie en een brede leefstijlvisie voor de middelbare scholieren.

In het kader van de vergrijzing en de toenemende trend van (chronische) ziekten en aandoeningen is het [zelfredzaam](#) houden van volwassenen en met name ouderen erg belangrijk. Dit gebeurt onder meer via het versterken van een dementievriendelijke gemeenschap, de nieuwe regionale aanpak Valpreventie, een tegen eenzaamheid en het

bevorderen van het denken en werken volgens de visie positieve gezondheid vanuit de Venlose wijken.

3.1 Programmalijn Gezond en vitaal

In 2021 is het lokaal gezondheidsbeleid vastgesteld als onderdeel van Fier op Venlo en is er fors ingezet op [preventie](#) met het regionaal preventieakkoord. Ook is de sportvisie volop in uitvoering. De herontwikkeling van Vrijenbroek en de nieuwbouw van het zwembad zijn hier voorbeelden van.

Belangrijke ontwikkelingen c.q. uitdagingen voor de komende periode zijn:

[Vitale sportverenigingen versterken](#) en in dit kader het moderniseren van de sportieve omgevingen. Na Vrijenbroek betekent dit het herontwikkelen van de Herungerberg en de voorbereiding van de nieuwbouw van sporthal Gulick en de gymzaal Venlo-Oost.

Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan het amendement kunstgrasvelden en het haalbaarheidsonderzoek voor een multifunctionele accommodatie (sport, onderwijs, e.a.) in Hout-Blerick.

[Gezondheid en de \(fysieke\) leefomgeving](#). In de nog vast te stellen omgevingsvisie worden diverse doelen en ambities uit het maatschappelijk domein verwerkt. Hierbij gaat het om de kansen die ruimtelijke aanpassingen kunnen bieden voor een groter welzijn van inwoners. Denk aan een beweegvriendelijke en gezonde openbare ruimte, gezonder binnenklimaat of voedselomgeving.

Vanuit het accent '[de kracht van voeding](#)' wordt een lokale voedselagenda ontwikkeld. De kracht en meerwaarde van voedsel is –naast aspecten als leefstijl en gezondheid– juist ook in sociaal contact, gemeenschapsversterking, de aanpak van armoede en eenzaamheid en de transitie naar een duurzame lokale economie.

De Bestuurscommissie GGD Limburg-Noord heeft in 2020 via een gezamenlijk manifest een ambitie op preventieve gezondheid vastgesteld richting 2030 (GGD - Manifest "Naar gelijke kansen op gezondheid"). Twee hoofdpogaven worden hierin nader uitgewerkt: het vergroten van [gelijke kansen op positieve gezondheid](#) en het makkelijker maken van [gezond leven](#).

3.2 Programmalijn Ontplooiing

Binnen de programmalijn ontplooiing is het eerder genoemde programma 'Gelijke kansen door duurzame samenwerking' een belangrijk thema. Hiernaast hebben de thema's onderwijshuisvesting, passend onderwijs en volwasseneneducatie permanente aandacht. Zo worden de geplande projecten onderwijshuisvesting binnen het primair onderwijs uitgevoerd. Binnen het voorgezet onderwijs wordt de doordecentralisatie-overeenkomst met Onderwijsgemeenschap Venlo en Omstreken en de herfinanciering van de onderwijshuisvesting afgerond. Voor wat betreft de projecten zijn er

budgetovereenkomsten gesloten met het primair onderwijs en zijn zij aan zet voor de (tijdige) uitvoering.

De volgende thema's vragen de komende periode extra aandacht:

Voor de [aanpak laaggeletterdheid](#) wordt een lokaal uitvoeringsprogramma opgesteld met aandacht voor preventie en vroegsignalering.

[Implementatie van de nieuwe wet inburgering](#) met een integrale benadering waarin inburgering, de sociale basis en participatie onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

[Onderwijsachterstandenbeleid](#) als verlengstuk van de corona-aanpak besteedt meer aandacht aan het inlopen van leerachterstanden. Door de omschakeling van schakelklassen naar taalklassen verwachten wij een bredere deelname aan deze taalklassen. Ook wordt de ouderbetrokkenheid vergroot bij de ontwikkeling van hun kinderen.

[Aanpak voortijdig schoolverlaters](#) waarin de bestaande aanpak van voortijdig schoolverlaters wordt doorgezet. De investeringen in de keten 'onderwijs-arbeidsfit maken-passende arbeid' zijn van belang omdat verwacht wordt dat meer jongeren deze onderwijslijn zullen volgen.

Tot slot wordt de inzet op het gebied van [preventie](#) vergroot door inzet op onderwijszorgarrangementen voor jongeren die vastlopen binnen het onderwijs.

3.3 Programmalijs Meedoen

De programmalijs Meedoen en Zelfredzaamheid gaan over zoveel mogelijk meedoen in de samenleving gecombineerd met passende ondersteuning waar nodig. Onder [passende ondersteuning](#) verstaan we ondersteuning in brede zin, waarbij gedifferentieerd wordt naar het vermogen van inwoners. Het versterken van de sociale basis en het ontwikkelen van ondersteuningsvormen met zorgaanbieders die gericht zijn op preventie en normaliseren zijn hierbij belangrijk. Als vangnet is er uiteraard altijd de ondersteuning op maat. In deze programmalijs zitten ook de lokale en regionale wettelijke taken als inkomensondersteuning, WMO en jeugdzorg. Qua contracten voeren de gemeenten In Noord-Limburg sinds eind 2019 gezamenlijk het programma [Sturing en Inkoop](#) om te komen tot een passend en duurzaam zorglandschap. Met ingang van 1 januari 2022 zijn er nieuwe contracten.

Belangrijke ontwikkelingen c.q. uitdagingen voor de komende periode zijn:

[De sociale basis](#) wordt gezien als het fundament voor de ondersteuning en zorg van inwoners door een integrale aanpak. De bedoeling is dat de sociale basis zich [verbreed en verdiept](#) op basis van de (toekomstige) vraagstukken in de samenleving. Meer collectieve oplossingen, meer samenhangend aanbod en meer verschuiving naar het voorliggend

veld. Op deze manier wordt er meer gebruik gemaakt van het sociale netwerk en de eigen kracht van inwoners. In 2022 speelt de verlenging van deze opdracht.

In 2022 wordt het ingezette traject van [herijking van het gemeenschapsaccommodatiebeleid](#) verder afgerond. Doel van deze herijking is om te komen, op grond van o.a. de evaluatie, tot een integraal, duurzaam en toekomstbestendig beleid. Hierbij wordt gekeken naar de wijze waarop de gemeenschapsaccommodaties binnen de sociale basis van Venlo een waardevolle bijdrage kunnen leveren.

Met de [arbeidsmarkt](#) gaat het kwantitatief zowel lokaal als regionaal zodanig goed dat inmiddels de vraag naar arbeid het aanbod ruim overstijgt. Toch is er ook sprake van een kwalitatieve mismatch, en zo ook aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Nog niet iedereen kan volwaardig meedoen. Met een zowel [lokale als regionale aanpak](#) wordt in 2022 meer en anders geïnvesteerd om optimaal in te zetten op de ontwikkeling en behoud van alle talenten. Onder andere de uitvoeringsagenda Werken in Venlo wordt daartoe in 2022 toegepast.

De ingezette [koersontwikkeling](#) van het huidige Wsw-bedrijf [WAA](#) krijgt in 2022 zijn beslag via de benodigde besluitvorming. De bedoeling is dat de NV WAA volledig eigendom wordt van gemeente Venlo en er een nauwe samenwerking komt met de participatiewet.

Het langetermijnperspectief van [KanDoen](#) is dat de verschillende locaties zich doorontwikkelen naar gemeenschapsverbonden buurtorganisaties. Zo wordt gestimuleerd dat nog meer mensen uit de buurt, voor de buurt en aan de buurt met elkaar bezig zijn om naar vermogen mee te doen.

Het huidige [beleid rondom armoede en schuldhulpverlening](#) wordt in 2022 geëvalueerd en samen met de inwoners en andere belanghebbenden uit Venlo, geactualiseerd. Doel is dat dit leidt tot een verbetering in de praktijk en tevens een bijdrage levert aan de verdere uitvoering van Fier op Venlo.

In 2022 wordt gestart met het [JongerenPerspectiefFonds](#) (JPF). Dit fonds is erop gericht om jongeren met schulden –die vaak binnen de reguliere hulpverleningsinstanties tussen wal en schip vallen– [schulden\(zorg\)vrij](#) worden gemaakt en daarmee weer grip krijgen op hun leven. Het streven is om in het eerste jaar minimaal 15 jongeren te laten deelnemen aan het JPF en het tweede jaar 30 jongeren.

3.4 Programmaliijn Zelfredzaamheid

De tijdelijke oplossing (Hogeweg 297) voor [maatschappelijke opvang](#) is geen optie voor een structurele opvangvoorziening. Daarnaast beschikken we niet over een locatie waar daklozen, als de winterregeling van kracht is, opgevangen kunnen worden. Voor het oplossen van deze twee knelpunten wordt een nieuwe locatie in Venlo gezocht waar beide

functies (maatschappelijke opvang en daklozenopvang tijdens de winterregeling) kunnen worden gecombineerd.

Veel taken uit de [Jeugdwet](#) worden in regionaal verband (Noord-Limburg) en waar nodig ook bovenregionaal uitgevoerd. In het [Regionaal beleidsplan jeugd](#) zijn drie visiepunten beschreven die de kern vormen: alle jeugd met de focus op positieve gezondheid, passende en tijdige hulp en bescherming voor kinderen en gezinnen en het zijn van een lerende jeugdhulpregio. Medio 2022 wordt een uitwerking van het Regionaal beleidsplan jeugd opgeleverd waarbij een verbinding wordt gelegd met het lokale beleidskader Jeugd (onderdeel beleidskader Fier op Venlo).

Voor een toekomstbestendige aanpak [langdurig zelfstandig wonen voor ouderen](#) wordt in 2022 in nauwe afstemming met woningcorporaties, zorgorganisaties, het zorgkantoor/ zorgverzekeraar en partners in de wijken een [meerjarig samenhangend uitvoeringsprogramma](#) opgesteld. Hierbij wordt specifiek aandacht aan ouderen met dementie en de toenemende druk op mantelzorg en vrijwilligers besteed.

In de aanpak [mensenhandel](#) wordt nauw samengewerkt door de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg en de beide Zorg- en Veiligheidshuizen in deze regio. De eerste aandacht gaat uit naar het kunnen signaleren van mensenhandel en het inrichten van een samenwerkingsstructuur. Op deze manier kunnen signalen worden 'gewogen' en in aansluiting hierop de noodzakelijke acties worden uitgevoerd.

Daar waar inwoners ondersteuning nodig hebben op meer dan één (leef)domein zorgen wordt gezorgd voor een [integrale aanpak vanuit de toegang](#). Er wordt ingezet op efficiënte verbindingen vanuit de verschillende leefdomeinen. Belangrijk is dat er vroegtijdig gezamenlijk met inwoner en betrokkenen één plan gemaakt wordt met ondersteuning op maat. Het plan draagt bij aan het behalen van de beoogde en zo duurzaam mogelijke resultaten. Deze aanpak vraagt om een continue aandacht en bijstelling waar nodig.

[Het toezicht op rechtmatigheid \(Jeugdwet en Wmo\) en op kwaliteit \(Wmo\)](#) is regionaal georganiseerd waarbij ook ingezet wordt op preventie.

Samen met alle samenwerkingspartners hebben de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg de [Regionale visie 2022 – 2026 voor inwoners met complexe problematiek](#) vastgesteld. Deze visie vormt ook de inhoudelijke basis voor de doordecentralisatie en is gebaseerd op twee inhoudelijke pijlers: meedoen en erbij horen; en wonen en thuis in de wijk. De gemeenten in Noord- en Midden-Limburg hebben in 2020 en 2021 gezamenlijk gewerkt aan de doordecentralisatie van de opgaven beschermd wonen; maatschappelijke opvang en bemoeizorg; en preventie. Er is nu een overbruggingsbijeenkomst en het is beoogd om de uitvoering hiervan structureel te beleggen bij de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Noord-Limburg (MGR).

LEEFBAAR VENLO

4 LEEFBAAR VENLO

Het raadsprogramma Leefbaar Venlo is een breed geformuleerd programma waarin een variëteit aan producten, diensten en projecten is ondergebracht die de leefwereld van inwoners direct raken. Omgevingsvisie, bouwinitiatieven en projecten, openbare ruimte, bereikbaarheid, wijkgericht werken, openbare orde en veiligheid, vergunningverlening, handhaving en gemeentelijke dienstverlening komen hier bij elkaar. Dit vraagt om een integrale aanpak binnen de gemeentelijke organisatie. Een hechte samenwerking met de woningcorporaties, de veiligheidsregio, politie, het waterschap en andere partners is daarbij onmisbaar.

4.1 Programmalijn Dienstverlening

Inwoners verwachten veel van de gemeente, maar ook andersom! Zo is het belangrijk dat inwoners zelf **initiatief** nemen, **collectiviteit** organiseren en **draagvlak** verwerven. Het is belangrijk dat inwoners zich verantwoordelijk voelen voor hun eigen leefomgeving en problemen die zich voordoen in hun dorp, wijk of buurt gezamenlijk weten op te lossen. Kortom **burgerbetrokkenheid**. Daar is de gemeente niet altijd bij nodig. Er wordt beleid opgesteld waarin helder visies, verwachtingen en doelstellingen omtrent burgerbetrokkenheid zijn verwoord, zodat duidelijk is wat van inwoners verwacht wordt en wat zij van de gemeente kunnen verwachten.

De gemeentelijke dienstverlening gaat met z'n tijd mee. De organisatie richt zich niet langer op het managen van verschillende traditionele (balie, telefoon, post) en nieuwere (online) kanalen (mail, chat, app) afzonderlijk. Het accent verschuift naar het samenspel van alle kanalen **omnichannel**. Door deze kanalen bij elkaar te brengen, slimmer in te richten en goed op elkaar af te stemmen, worden betere, naadloze, inclusieve klantinteracties gerealiseerd. Een aanpak die voorziet in gemak, persoonlijke benadering en vertrouwen in de dienstverlening, en waar gestuurd wordt op de **customer effort score**.

4.2 Programmalijn Openbare orde en veiligheid

Steeds belangrijker wordt de verbinding tussen veilig zijn en veilig voelen. Er is sprake van een toenemende polarisatie in de samenleving, mede door het gebruik van social media. Dit vraagt ook op het gebied van openbare orde en veiligheid een andere aanpak. In de uitvoering van het integraal veiligheidsbeleid is een grotere snelheid van handelen en een goede **omgevingsdialoog en burgerbetrokkenheid** cruciaal.

Informatie gestuurd handelen is een must. Om meerdere redenen. Steeds meer spelen achterliggende netwerken en ondermijnende criminaliteit een rol in veiligheid en veiligheidsbeleving. In de regio en met andere (nationale) overheidsdiensten is integrale samenwerking noodzakelijk. Ook vereisen stedelijke groei en computergestuurde technieken een andere aanpak van toezicht op bijvoorbeeld mainports en logistieke centra.

Het [corona-virus](#) heeft impact op handhaving en toezicht. Dit vraagt een andere kijk op grootschaligheid van bijvoorbeeld evenementen. Maar ook op het prioriteren van handhaving gericht op het naleven van ventilatie- en luchtzuiveringsvoorschriften en de daarbij behorende toezichtprotocollen.

De Maas is in vele opzichten belangrijk en beeldbepalend voor Venlo en de regio. De ruimtelijke kwaliteit van het unieke terrassenlandschap en de cultuurhistorische waarden van de [Maasvallei](#) bieden kansen om een ruimtelijke én economische meerwaarde te creëren op het gebied van [wonen](#), [werken](#), en [recreëren](#). De zomer van 2021 heeft echter ook geleerd dat effecten van klimaatverandering juist dóór het specifieke karakter van de Maas als valleirivier, grote gevolgen hebben in Limburg. Bij hevige en langdurige regenval leidt dit tot hoogwater en veiligheidsrisico's voor het leven in de Maasvallei.

[Hoogwaterbescherming](#) en [gebiedsontwikkeling](#) gaan daarom hand in hand, met het landschap als basis. Dit vereist een sterke eenduidige visie en uitvoeringsorganisatie, samenwerking tussen overheidsorganisaties en versnelling van waterkerende, en rivierverruimende maatregelen en daarmee samenhangende gebiedsontwikkeling.

4.3 Programmalijn Wonen

De huidige uitdagingen op de woningmarkt zijn fors. De woningvoorraad is verouderd en te eenzijdig. Niet altijd, en steeds minder vaak, is een passende woning [beschikbaar en bereikbaar](#) voor iedereen. [Toekomstbestendig wonen](#) vraagt om verduurzaming, energietransformatie en circulariteit van bestaande en nieuwe woningen. Verschillende levensfasen van bewoners vereisen specifieke [\(zorg\)voorzieningen](#) om wonen aangenaam te houden.

Er is gelukkig ook volop beweging in de markt. Dat biedt kansen om bovenstaande doestellingen te realiseren én de [ruimtelijke kwaliteit](#) van de stad te verbeteren en het economische vestigingsklimaat daarmee te versterken. Er is behoefte aan een groei van het aantal woningen, en een grotere differentiatie, ook in nieuwe moderne woonconcepten. [Starters](#), [eenpersoonshuishoudens](#), [kenniswerkers](#) moeten hun plek binnen de Venlose woningmarkt kunnen vinden. Een bijzondere opgave is het realiseren van [structurele](#) hoogwaardige [woonvormen](#) voor [tijdelijke doelgroepen](#) zoals studenten, internationale werknemers en statushouders.

4.4 Programmalijn Omgeving

Versterking van de [ruimtelijke kwaliteit](#) blijft een sleutelbegrip. Identiteit, oriëntatie, leefkwaliteit en vestigingsklimaat hangen hiermee samen. De groei van de stad en het aantal woningen naar een 100.000+ niveau vraagt om een (her)oriëntatie op de [ruimtelijke structuur](#). Zowel een verdere kwalitatief hoogwaardige verstedelijking van het binnenstedelijk gebied – [meer stad](#) – als het versterken van natuurwaarden in het buitengebied – [meer land](#) – als het ruimtelijk invullen van nieuwe [energiebronnen](#) gelijkwaardige aandacht vragen. Als een drager van lokale en regionale identiteit vormt

behoud, benutting en versterking van [erfgoed](#) een cruciale factor hierin. Dit alles komt tot uitdrukking in de nieuwe [omgevingsvisie](#) en het [omgevingsplan](#).

Een van de prioritaire gebieden in de stad is de wijk [Vastenavondkamp](#). Hiervoor is een integrale gebiedsvisie vastgesteld, waarin fysieke, economische en sociale maatregelen samenkomen. De focus ligt op versterking van het winkelcentrum, de openbare ruimte en de sociale woningvoorraad. Een blik in de [verdere toekomst](#) maakt duidelijk dat een ingrijpendere herstructurering noodzakelijk is om de gewenste [woningdifferentiatie](#) te realiseren. Niet alleen huurwoningen zijn belangrijk, maar ook het creëren van kansen voor marktpartijen die willen [investeren in koopwoningen](#). Waarmee nieuwe groepen inwoners naar de wijk getrokken worden.

In de Integrale Visie op de Openbare Ruimte is vastgelegd dat de openbare ruimte steeds meer ook het directe leefgebied is van inwoners, bezoekers en gebruikers van de stad. Daar hoort bij dat planmatig beheer en onderhoud en vervangingsinvesteringen gekoppeld worden aan andere beleidsdoelstellingen zoals klimaatadaptatie, energietransitie, vergroening, gezondheid, inclusiviteit maar ook aan specifieke gebiedsontwikkelingen (werk met werk maken) en burgerbetrokkenheid. Daardoor wordt een integraler niveau van werken bereikt, dat kosteneffectiever en vriendelijker is voor inwoners: [ontwikkeld beheer](#).

De gemeente levert een belangrijke bijdrage aan een circulaire economie. Doel hierbij is om het ontstaan van afval zoveel mogelijk te voorkomen, geproduceerd afval maximaal te scheiden en recycleren en grondstofketens te sluiten. [Van afval naar grondstof](#). De noodzaak hiervoor is tweeledig, en wordt zowel vanuit economisch als vanuit ecologisch oogpunt ingegeven. De kosten voor inzameling en verwerking van afvalstoffen nemen (wereldwijd) toe en de opbrengsten nemen (wereldwijd) af. Deze kosten dragen, samen met de rioolheffing en onroerend zaak belasting, rechtstreeks bij aan de [woonlasten](#) van inwoners. Van afval naar grondstof moet helpen deze kosten te beheersen en de stijging van de woonlasten te beperken.

4.5 Programmalijn Bereikbaarheid

De omvang en aard van stedelijke mobiliteit is in een snel tempo aan het veranderen. Verdergaande verstedelijking, de digitalisering van de maatschappij, nieuwe vervoerwijzen en vervoerdiensten hebben invloed op de bereikbaarheid van Venlo. [Trendspatial](#) geeft op regionaal en lokaal niveau de richting. Maar vereist aanvullend een meer concrete vertaling voor de middellange termijn. Op basis van de potentiële en de geplande ruimtelijke ontwikkelingen geeft het antwoord op welk [niveau van bereikbaarheid](#) gewenst is: voor de voetganger, de (elektrische) fiets en verwante (nieuwe) vervoermiddelen, de auto en het openbaar vervoer. Hieruit volgen dan de benodigde voorzieningen voor de afwikkeling van het verkeer, met de bijbehorende infrastructuur en (technologische) inrichting.

GRENZELOOS VENLO

5 GRENZELOOS VENLO

In de strategische visie is de ambitie geformuleerd om van Venlo een gastvrije, internationaal georiënteerde gemeenschap te maken die nieuwkomers welkom heet en zich bewust is van haar bijzondere ligging op een belangrijke vervoersas van Rotterdam/ Antwerpen naar Oost-Europa en aan de Duitse grens. Venlo is daarbij centrumgemeente, acterend over verschillende 'grenzen' heen (gemeentegrens, regiogrens, landsgrens) en op verschillende schaalniveaus. Om deze ambitie te verwezenlijken wordt geïnvesteerd in het verbeteren van regionale samenwerking, het duurzaam onderhouden en versterken van de relatie met Duitsland en het uitbouwen van het internationale netwerk.

5.1 Programmalijn Regionale samenwerking

De acht Noord-Limburgse gemeenten werken onder de naam 'rn-l'⁴ samen aan de gezamenlijke ambitie 'de Gezondste Regio'. In samenwerking met partners uit de triple⁵ en quattro⁶ helix zijn in de afgelopen periode een groot aantal projecten en initiatieven geïnitieerd die bijdragen aan deze gezamenlijke ambitie. De projecten hebben een cofinanciering van provincie Limburg en het Rijk in de vorm van een regiodeal en investeringsagenda (loopt af in 2024). Voor de komende periode is het van belang deze [regionale samenwerking verder te verstevigen](#). Hier wordt met name ingezet op strategische vraagstukken op (middel)lange termijn die in gezamenlijkheid moeten worden opgepakt. Denk hierbij aan vraagstukken rondom woningbouw, economische groei, klimaatadaptatie, voorzieningenniveau, veranderende beroepsbevolking, zorg, vergrijzing enzovoorts. Venlo vervult –als centrumstad– een hoofdrol bij het vormgeven van deze (structurele) samenwerking en bij het positie nemen richting een regionale samenwerkingsvorm die past bij de opgave na 2024.

5.2 Programmalijn Public Affairs

Om effectief in te zetten op het realiseren van opgaven en ambities onderhouden we nauw contact met medeoverheden en andere belanghebbenden. Naast het beïnvloeden van de totstandkoming van wet- en regelgeving en het verwerven van derde geldstromen zijn samenwerking en kennisdeling met andere partijen belangrijk. De ontwikkelingen op de diverse beleidsterreinen en de transitieopgaven blijven onverminderd onze aandacht vragen. Daarom is het van belang adequaat aan te sluiten bij, en in te spelen op [de provinciale agenda](#), de kansen en uitdagingen die het [nieuwe regeerakkoord](#) biedt en de [Europese agenda](#).

De inzet op public affairs en lobby vraagt het nodige van onze organisatie zoals het bepalen van doelen en strategie, de analyse van stakeholders en timing. Om die reden is

⁴ Regio Noord-Limburg

⁵ Triple helix is een samenwerking van vertegenwoordigers uit de 3-O's: Ondernemers, Onderwijs en Overheid.

⁶ Quattro helix is een samenwerking van vertegenwoordigers van de Triple helix aangevuld met vertegenwoordigers van de 4^e O zijnde de Omgeving.

gestart met een gecoördineerde en gestructureerde aanpak van public affairs (lobby en derde geldstromen). Onze [city branding](#) wordt daardoor ook steeds belangrijker. Vanuit een herkenbare en breed gedragen strategische visie gaan we die vraag beantwoorden. Om dit proces te laten slagen is het zaak dat bestuur en organisatie een gedegen, doordachte en [gecoördineerde inzet](#) plegen op dit thema.

Om de ambities en opgaven binnen de programma's te kunnen realiseren, is het van belang om Venlo de komende jaren nog beter te gaan [profilieren en positioneren](#). Het branden en vermarkten van Venlo en de regio heeft als doel het aantrekken van aanvullende bedrijvigheid, studenten, internationale werknemers, kenniswerkers, bezoekers, investeringen en derde geldstromen.

5.3 Grensoverschrijdende samenwerking en positionering

Als stad op de grens is grensoverschrijdende samenwerking belangrijk voor Venlo. De extra groeipotentie van de grensregio en de nationale en Europese beleidsfocus op regio's vormen samen met de langjarige relatie met Krefeld, de directe Duitse buurgemeenten en de positie van Venlo in de Euregio, een stevige basis voor structurele regionale economische samenwerking. Venlo heeft fors geïnvesteerd in deze relatie en zet met de ontwikkeling van een [grensoverschrijdende economische actieagenda Noord-Limburg – Niederrhein](#) een volgende verdiepende stap. Samen met Krefeld, Mönchengladbach, de Kreis Viersen, Fontys Hogeschool, Hochschule Niederrhein, LIOF, de provincie Limburg en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat zijn vier inhoudelijke thema's bepaald: agrofood, logistiek, gezond bouwen en de maakindustrie. De economische actieagenda draagt bij aan de groei van innovatie ecosystemen in onze grensregio. Genoemde thema's hebben een plek in de euregiovisie en bouwen voort op thema's uit de regiodeal Noord-Limburg. Bij de uitwerking ervan wordt rekening gehouden met de opgaven zoals deze in de Europese Green Deal zijn geformuleerd, in hoofdlijnen: [groen, gezond en digitaal](#). De relatie met het programma Welvarend is evident.

De geografische ligging van Nederland en Duitsland hebben gezorgd voor natuurlijk partnerschap en een innige handelsrelatie. Dat geldt ook voor de regio Noord-Limburg. Nu is het zaak dat Venlo ook investeert in de [positie in Europa](#) door de samenwerking met Europese partners aan te gaan die Venlo versterken of aanvullen op thema's die de inhoudelijke doelen en ambities verder brengen.

WELVAREND VENLO

6 WELVAREND VENLO

Het raadsprogramma Welvarend Venlo zet in op een optimale economische ontwikkeling ter versterking van de [brede welvaart](#) in de regio Noord-Limburg. Dit doet de gemeente samen met [strategische partners](#) in regionaal verband. Venlo neemt dan ook een actieve rol bij de uitvoering van de regionale programmalijn 'Ondernemen en Innoveren' en draagt bij aan een groot aantal projecten in de regionale investeringsagenda en regiodeal. De economische ambities in strategische visie 2040 worden in 2022 vertaald naar een Economische visie 2030. Deze visie geeft mogelijkheden tot bijsturing, meer focus, samenhang met andere raadsprogramma's en herijking en verbreding van het Economisch Uitvoeringsprogramma voor de komende jaren.

6.1 Programmalijn Kennisinfra en arbeidsmarkt

Vanwege krapte op de arbeidsmarkt ligt de focus op het [vergroten van de arbeidsparticipatie](#) door de aansluiting tussen de beroepsbevolking en de regionale economie te verbeteren. Samen met strategische partners wordt ingezet op het benutten, ontwikkelen, behouden en aantrekken van [talent](#). Het werven van [kenniswerkers](#) en internationale werknemers maakt hier onderdeel van uit. Het economische belang van [internationale werknemers](#) is en blijft namelijk groot. Hierbij is aandacht voor de toenemende maatschappelijke uitdagingen (huisvesting en integratie) die de verwachte groei van het aantal internationale werknemers met zich meebrengt. In verbinding met de programma's Gezond en actief Venlo en Leefbaar Venlo wordt daarom ingezet op een negen-sporen aanpak waarbij [voldoende, kwalitatief passende huisvesting](#) een prioritair aandachtspunt is.

Voor het boeien, binden en behouden van talent wordt tegelijkertijd ingezet op het versterken en uitbouwen van de kennisinfrastructuur en Venlo Studentenstad. Overigens vraagt ook [studentenhuisvesting](#) de komende jaren aandacht om daarmee de gewenste groei in aantallen studenten te kunnen realiseren.

De doorontwikkeling van de [Brightlands Campus Greenport Venlo](#) staat centraal bij de versterking van de economie van Venlo. De publiek-private samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven is cruciaal voor het versterken van de [innovatiekracht en concurrentievermogen](#) van het bedrijfsleven en maakt Venlo als centrumstad in de regio Noord-Limburg aantrekkelijker voor studenten en kenniswerkers. De doorontwikkeling vraagt in 2022 nog wel om bijsturing. De campus is in 2017 opgericht en beweegt zich van opstartfase naar doorgroei richting een volwassen campus. De overgang naar deze nieuwe fase vraagt aanpassingen zowel organisatorisch, inhoudelijk als financieel. De organisatorische veranderingen zijn in gang gezet en bekrachtigd met een nieuwe directeur. Inhoudelijk wordt er door de vier aandeelhouders een gezamenlijke visie op de toekomst van de campus ontwikkeld waarbij het financiële meerjarenperspectief eveneens

in beeld wordt gebracht. Komend half jaar dient de bijgestelde koers (op inhoud en financiën) door de aandeelhouders te worden bekrachtigd.

6.2 Programmalijs Economie

Venlo wil de regionale economie versterken door de ondernemers in de sectoren [agro-food](#), [maakindustrie](#), [logistiek en vrijetijdseconomie](#) te blijven stimuleren en ondersteunen bij het innoveren en ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen. Om zo de regionale concurrentiepositie en toegevoegde waarde te vergroten. Het vergroten van de innovatiekracht doen we in regionaal quattro helix verband. De ondernemer en andere strategische partners zoals Crossroads Limburg, De Gezondste Regio, Brightlands Campus Greenport Venlo, Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en Ondernemend Venlo staan centraal. De regionale investeringsagenda en regiodeal spelen hierbij een belangrijke rol.

Naast versterking is ook de thematische verrijking van de regionale economie van belang om mee te buigen in de richting van een groenere en een op gezondheid gerichte economie. Hierbij gaat het primair om het stimuleren van vernieuwing en aantrekken van bedrijvigheid op het gebied van [circulariteit](#), [gezonde voeding en zorg](#). Hiermee wordt geanticipeerd op demografische ontwikkelingen en klimaatopgaven. Ook hierbij wordt samengewerkt met strategische partners.

De (regio) Venlo was de afgelopen jaren bijzonder succesvol met het aantrekken van nieuwe bedrijven en het bieden van ruimte voor uitbreiding van onze bedrijven. Hierdoor is [schaarste aan ruimte](#) voor duurzame economische groei ontstaan. Tegelijkertijd nam de behoefte aan herstructurering (deels transformatie) en verduurzaming van onze bedrijventerreinen toe. Samen met Parkmanagement, BIZ Bedrijventerreinen en Stichting Duurzame bedrijventerreinen wordt dit opgepakt. Net als veroudering vormt schaarste echter een bedreiging voor vernieuwing en versterking van bedrijven, de verplaatsing van solitair gevestigde bedrijven en de verduurzaming van bedrijventerreinen. Gezien diverse maatschappelijke discussies en rekening houdende met de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, vraagt de groei van de bedrijventerreinenvoorraad aandacht. Ingezet wordt op [het realiseren van kleinere en middelgrote kavels](#) voor de doorgroei van regionaal gevestigde bedrijven en de acquisitie van [start-ups en scale-ups](#) om de regionale concurrentiekracht in de speerpuntsectoren te versterken.

Niet alleen bedrijventerreinen, maar ook enkele gebiedsontwikkelingen die onderdeel uitmaken van het programma Centrumstad Venlo zijn relevant om de economische verbreding en vernieuwing te kunnen stimuleren en faciliteren. Het gaat daarbij onder andere om de Binnenstad en het Middengebied. Voor wat betreft de vrijetijdseconomie behouden ook Arcen, Steyl en de Maas de aandacht.

6.3 Programmalijs Mobiliteit

Voor een gezonde regionale economie is het niet alleen van belang dat er sprake is van een goede balans op de arbeidsmarkt, een sterke innovatiekracht en voldoende ruimte

om te ondernemen. Maar ook dat de economische bereikbaarheid voor goederen en personen op orde is. De focus ligt daarbij op het behouden en verduurzamen van de [internationale multimodale ontsluiting](#) en bereikbaarheid voor zowel het personen- als goederenvervoer. De hoogste prioriteit heeft daarbij de realisatie van de ambities in de Havenvisie. Realisatie van de ambities op de strategische infradossiers kan niet zonder agendering van de thema's in Maastricht, Den Haag en Brussel. De samenhang met de programmalijn Public Affairs in het programma Grenzeloos is evident.

Vanuit het programma [Trendsportal](#) wordt gewerkt aan de realisatie van de ambitie op het gebied van klimaatvriendelijke, toegankelijke en veilige mobiliteit. De ambitie is vastgelegd in een visie. Op dit moment wordt gewerkt aan de realisatie daarvan via projecten. Geconstateerd is dat het tactische niveau de komende tijd aandacht vraagt zodat de samenhang tussen visie (strategisch niveau) en projecten (operationeel niveau) duidelijker wordt.

CENTRUMSTAD VENLO

VIVA
CLASSIC
LIVE

SEASON
LIVE

7 CENTRUMSTAD VENLO

Met het raadsprogramma Centrumstad Venlo wordt ingezet op de ontwikkeling van Venlo tot het bestuurlijk, cultureel en economisch kloppend hart van de regio. Met de stad Venlo als het vanzelfsprekende middelpunt voor stedelijk wonen, werken en leven van bewoners, ondernemers en bezoekers, nu en in de toekomst. Centrumstad Venlo gaat over deze bijzondere positie. De afgelopen jaren is de basis sterker gemaakt, is de [centrumfunctie van Venlo](#) verbreed en robuuster geworden en zijn stappen gezet om het profiel van Venlo te verdiepen en onderscheidend te maken. Maar er is nog veel te doen. De tijd is rijp om de blik te verbreden en met dezelfde energie door te pakken. De ontluikende stedelijkheid van Venlo met een groeiende dichtheid bewoners, bedrijven en bezoekers leidt tot nieuwe interacties, wensen en opgaven. Deze ontwikkelingsprong wordt voortvarend opgepakt binnen de vertrouwde, maar ook nieuwe verbanden. En er wordt ingezet om talent op alle niveaus te verleiden, aan te trekken en vast te houden voor een sterke regionale economie en een stad in balans.

7.1 Programmaliijn De basis sterk houden

De stedelijk centra –in het bijzonder de binnenstad– dragen in hoge mate bij aan de [aantrekkingskracht van Venlo](#) op bewoners en bezoekers. De laatste jaren is door vele partners in de detailhandel, cultuur en horeca flink geïnvesteerd om in te kunnen spelen op de nieuwe wensen en opgaven van deze tijd. Voorkomen moet worden dat tijdelijke effecten van de coronapandemie het voorzieningenniveau van de stedelijke centra structureel ontwricht en marginaliseert.

Wonen, onderwijs en werken hebben de binnenstad herontdekt. Deze ontwikkeling wordt ondersteund om de dynamiek te verhogen, leegstand te voorkomen en de (nieuwe) stedeling beter te faciliteren. Bewoners, ondernemers en bezoekers hechten steeds meer waarde aan combinatiebezoeken met cultuur en horeca en zijn op zoek naar nieuwe ontmoetingsplekken, binnen en buiten. Een bezoek aan de binnenstad moet een [belevenis](#) zijn, waarin het decor een belangrijke rol speelt. Er wordt dan ook met onze partners blijvend ingezet op het behoud van erfgoed, het creëren van bijzondere architectuur en onderscheidende openbare ruimtes met voldoende plek voor groen, water, verkoeling en gezonde lucht. Daarnaast is het stadhuis een van de meest aansprekende rijksmonumenten in de Venlose binnenstad. Een centraal middelpunt én visitekaartje van Venlo. In 2023 zal gestart worden met de restauratie van de buitenzijde van het stadhuis. De binnenstad van Venlo evolueert gestaag van een ‘place to buy’ naar een ‘[place to be](#)’, ook voor de regiobewoner.

Winkelen is nog altijd belangrijk in de binnenstad en de stadsdeelcentra, maar wordt minder dominant. Het aanbod van winkels is onderweg naar een nieuwe balans tussen fysiek en digitaal. De binnenstad, de stadsdeelcentra Blerick en Tegelen, maar ook het perifere aanbod op en rond het Trefcenter wordt begeleid naar een complementair en

robuust ontwikkelperspectief. In de stadsdeelcentra wordt tevens ruimte gegeven voor een [aanvullend aanbod](#) van voorzieningen, cultuur en werken met een eigen identiteit.

7.2 Programmalijn Verbreden en robuust maken

De vraag naar stedelijk wonen met veel voorzieningen om de hoek heeft de laatste jaren een sterke vlucht genomen, ook in Venlo. Op korte termijn worden de laatste [ontwikkelvelden in Q4 en Maaswaard](#) voltooid. Het aanbod van stedelijke woon, werk- en leefmilieus wordt verrijkt met de realisatie van de eerste fase van het [Kazerne Kwartier](#). De tweede fase wordt alvast in de steigers gezet.

De verbeterde [spoorse bereikbaarheid](#) van Venlo met een intercity naar Eindhoven en Düsseldorf vanaf 2025, is een nieuwe impuls voor de binnenstad. Op loopafstand van het station wordt ruimte gecreëerd voor bedrijven, instellingen en bewoners, die waarde hechten aan internationale bereikbaarheid en een hoogstedelijke omgeving. Te midden van het hoger onderwijs en hoogwaardige culturele instellingen vormen dit de ideale vestigingscondities voor verbreding en versterking van onze kenniseconomie.

In en rond Venlo worden gebieden ontwikkeld met een hoge stedelijke dynamiek en aantrekkingskracht met een sterke wisselwerking. Om deze gebieden optimaal te laten excelleren is een goede onderlinge verbondenheid essentieel. Niet alleen digitaal, maar ook fysiek. Samen met onze partners moet worden geïnvesteerd in [robuuste en aantrekkelijke verbindingen](#) tussen de Binnenstad, het Kazerne Kwartier, het Middengebied en de Brightlands Campus Greenport Venlo.

7.3 Programmalijn Verdiepen en onderscheiden

Het Middengebied is dé ruwe diamant van Venlo. Veel ruimte, goede bereikbaarheid en onderwijs- en zorginstellingen met groeipotentie. Samen met de instellingen en ontwikkelpartners wordt het gebied getransformeerd tot een cluster van kennis, kunde en innovatie op het gebied van zorg en gezondheid met cross-overs tussen zorg, onderwijs, werken en wonen. Dit als antwoord op de uitdagingen van een sterke vergrijzing van stad en regio en de groeiende tekorten op de arbeidsmarkt. In aanvulling op het gerealiseerde Museumkwartier wordt de uitbreiding van de HAS verder gefaciliteerd.

Het monumentale Kloosterdorp Steyl is uniek, maar wel op zoek naar een [nieuw toekomstperspectief](#). Samen met alle betrokkenen en partners worden de programmatische kansen voor de omvangrijke complexen onderzocht. De focus ligt op (bezinings-)toerisme, dag- en verblijfsrecreatie en wonen in een sfeer van 'local meets global'.

De verstedelijking van Venlo geeft ook ruimte voor andere en nieuwe leefstijlen. 'Urban culture' met cross-overs tussen cultuur, sport en lifestyle komt sterk op. Nieuwe projecten en programma's worden een permanente (fysieke) plek geboden in het stedelijk veld.

CIRCULAIRE EN DUURZAME HOOFDSTAD

8 CIRCULAIRE EN DUURZAME HOOFDSTAD

Het raadsprogramma Circulaire en duurzame hoofdstad bestaat uit drie programmalijnen: energietransitie, klimaatadaptatie en circulariteit. De opdracht van het programma is te herleiden uit (inter)nationale regelgeving voortkomend uit het Klimaatakkoord Parijs. De nationale ambitie was fors en is nog verder aangescherpt door het huidige regeerakkoord. Het belang van het programma neemt verder toe door stijgende energieprijzen en de bewustwording van burgers en bedrijven dat er iets moet gebeuren.

8.1 Programmalijn Energietransitie

Het vastgestelde beleid op het gebied van energie verlangt een verdere uitbouw van regionale samenwerking. De energietransitie houdt niet op bij de gemeentegrens. Enkel als regio kan de bijdrage aan de nationale opgave worden geleverd. Hoewel de ruimtelijke kenmerken van Venlo (verstedelijking) ook beperkingen oplegt wordt de verantwoordelijkheid genomen om [lokaal energieprojecten te initiëren, te toetsen en aan te jagen](#). De focus is daarbij op zowel kleinschalige als grootschalige projecten.

Er wordt gestreefd naar een [succesvol gedragen transitie](#) waarbij ook de voordelen van de energieopwekking lokaal blijven. De gebouwde omgeving vormt een belangrijk domein in de reductie van CO₂. Met de transitievisie warmte wordt inzicht geboden in het aardgasvrij maken van woningen. Met de pilotwijk Hagerhof-Oost wordt in een wijkaanpak eerste ervaringen opgedaan met een warmtenet mede gebaseerd op aquathermie. De succesvolle verbinding met andere organisaties die binnen dit project tot stand is gebracht zal programma-breed verder worden uitgebouwd. Hiermee ontstaat een nog meer collectieve aanpak en verantwoordelijkheid.

In de uitvoering van de transitievisie warmte wordt ingezet op een [verbreding van de aanpak](#) waarbij ook aandacht is voor eenvoudige maatregelen in combinatie met advisering en ontzorgen. Hierin wordt ook oog gehouden voor een rechtvaardige energietransitie waarbij kansen ontstaan voor iedereen en wordt gericht energiearmoede bestreden. Ook zal de ingezette koers van de [verduurzaming van het \(gemeentelijk\) vastgoed](#) verder worden geïntensiveerd. Daarbij zal samen met gebruikers, verenigingen en instellingen, een inhaalslag worden gemaakt voor de sportterreinen, cultuur- en gemeenschapsaccommodaties. Op die wijze wordt niet alleen een bijdrage geleverd aan de brede verduurzamingsopgave, maar ook een antwoord worden gegeven op de gestegen energieprijzen.

8.2 Programmalijn Klimaatadaptatie

De programmalijn klimaatadaptatie maakt een transitie door van beleid naar regie en uitvoering. De [watersnood](#) in Limburg heeft de urgentie van klimaatadaptatie nogmaals benadrukt. De versterkte aandacht van de Rijksoverheid voor dit vraagstuk en de

vertaalslag naar extra rijksmiddelen wordt benut door een verbinding te maken naar de Venlose opgave en projecten. Draagvlak, bewustwording en een financiële basis is aanwezig voor het onderdeel water.

Voor klimaatadaptieve andere thema's zoals hittestress, droogte, biodiversiteit is de oplossing bekend maar moet de vertaalslag naar uitvoering de komende jaren gemaakt worden. De kernoplossing **vergroening** staat daarbij centraal. In projecten en bij ruimtelijke initiatieven worden klimaatadaptieve oplossingen gerealiseerd en dat vertaalt zich in groene, gezonde wijken en buurten. In gemeentelijke projecten wordt het goede voorbeeld gegeven. Er wordt actief samengewerkt met ondernemers, partijen en initiatiefnemers in stad en regio.

Ook wordt ingezet op de kansen die de nieuwe Omgevingswet biedt om de klimaatadaptieve opgave te vertalen in een nieuwe ruimtelijke visie en toetsingskader. In de uitvoering wordt gekozen voor maatwerk gerelateerd aan gebiedskenmerken zoals woonbuurten, werkgebieden en centrumgebieden. Daarbij wordt doelgericht gewerkt op de schaal (regio, stad, wijk of straat) die bij het vraagstuk past. Daarnaast is dit een prominentere opgave in bebouwd gebied dan in het buitengebied. In de aanpak wordt ingezet op een **realistische en uitvoerbare strategie** op weg naar een klimaatbestendige stad. Het effect van onze activiteiten wordt gemonitord mede ten opzichte van de data van de uitgevoerde klimaatstresstest.

8.3 Programmalijn Circulariteit

De programmalijn circulariteit richt zich op de beschikbaarheid van grondstoffen en het reduceren van milieu-impact van grondstoffengebruik. Daarbij wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de reductie van CO₂ gebruik. Venlo is **onderscheidend** op gebied van circulariteit in gebouwde omgeving. Met projecten zoals het stadskantoor, C2C woonwijk en de rotonde van morgen wordt het goede voorbeeld gegeven en het laat zien wat het kan opleveren.

Door gericht onderzoek naar de waarde van circulariteit in Venlo wordt aangetoond dat in de projecten een **bedrijfseconomisch voordeel en gezondheidswinst** is geboekt. Voordelen voor opdrachtgevers, gebruikers en het lokale bedrijfsleven. In de projecten wordt het inspirerend opdrachtgeverschap voortgezet, bewustwording versterkt en drempels verlaagd door gericht advies, stimulering en ontzorging. Ook wordt de focus versterkt op bestaande grondstoffenstromen zoals **nieuw afvalbeleid**, grondstoffenbank, circulair ambachtscentra enzovoorts. Daarmee wordt ingezet om circulariteit een substantiële bijdrage te laten leveren aan de CO₂ reductie door ook inwoners en bedrijven bewust te maken van de kansen (ook besparingen) die hierdoor ontstaan.

BEDRIJFSVOERING

9 BEDRIJFSVOERING

De voorgaande hoofdstukken schetsen de opgaven en ontwikkelingen van de inhoudelijke raadsprogramma's. Dit vraagt om een gemeentelijke bedrijfsvoering (personeel, organisatie, informatie, financiën, inkoop, juridische zaken, communicatie, administratie) dat voldoende wendbaar en flexibel is om binnen de steeds meer dynamische context de inhoudelijke programma's te ondersteunen. Bedrijfsvoering levert een belangrijke **randvoorwaardelijke** bijdrage om de processen, systemen, informatie en menselijke aspecten op orde te hebben om de door de raad gestelde doelen te kunnen bereiken, en te voldoen aan landelijke wetgeving. Onderstaande **uitdagingen en thema's** worden momenteel aangepakt en vragen continuïteit om de bedrijfsvoering en de gemeentelijke organisatie toekomstbestendig te houden. De geschetste dynamiek in o.a. de omgevingsanalyse laat zien dat de grootste uitdaging ligt in het **aantrekken en behouden** van voldoende gekwalificeerd personeel.

9.1 Programmalijs Mens en Organisatie

De strategische visie is het vergezicht met inhoudelijke koers. Om invulling te (kunnen) geven aan deze opgaven en ambities kan het gemeentebestuur beschikken over een goed opgeleid en loyaal ambtenarencorps onder leiding en verantwoordelijkheid van de gemeentesecretaris. Daartoe wordt hij bijgestaan door een directie, programmamanagers, concerncontroller en teamhoofden.

De recent vastgestelde **besturingsfilosofie** is het belangrijkste handvat (met een horizon van circa 10 jaar) voor het college en de directie om de organisatie aan te sturen. Daarnaast geeft het medewerkers richting in de wijze waarop zij hun werk doen langs de kernwaarden betrokken, professioneel en vitaal. Dit start met de inzet van informatie voor een goede probleemanalyse om buiten de juiste doelen te realiseren.

De omgevingsanalyse laat een krimpende arbeidsmarkt zien met daarbij een vergrijzend personeelsbestand en een groei van het aantal moeilijk invulbare vacatures in de sector (circa 20%). Dit geeft de ambtelijke organisatie van de gemeente Venlo een continue uitdaging om **personeel te werven en te behouden** naast **gepaste inzet van flexibel personeel** daar waar nodig. Dit dient –geredeneerd vanuit de opgaven en ambities– elke keer een bewuste en uitlegbare afweging te zijn en niet enkel vanuit een kwantitatieve norm op de inzet van flexibel personeel. Het doorlopende gesprek over norm en verantwoording kan verder worden verdiept voor een zo optimale mogelijke **match** tussen ambities (opgaven) en de meest passende inzet van capaciteit.

De gemeentelijke organisatie kent een steeds dynamischere context met majeure opgaven en transities naast een gezamenlijk ambitie. Een analyse van de huidige arbeidsmarkt en het personeelsbestand –afgezet tegen de opgaven– laat de noodzaak

zien van het [wendbaar](#) maken van het personeelsbestand en de [kwalitatieve doorontwikkeling](#) daarvan.

Aanvullend vragen de volgende de majeure aandachtsgebieden in ieder geval om borging de komende jaren: besturingsfilosofie, strategische arbeidsmarktpositie, de brede rechtmatigheidsverantwoording, het "in control statement", vraag gestuurd en projectmatig werken en permanent leren.

9.2 Programmalijn Digitale Transformatie

Vanuit bedrijfsvoering wordt er meerjarig invulling gegeven aan de ontwikkeling [informatiegestuurd handelen](#), ook wel datagedreven werken genoemd. Het investeren in dit project is van belang voor de verdergaande informatisering van de hele organisatie om zo meer waarde te kunnen leveren aan onze burgers en de maatschappij. De 'digitale transformatie' staat in de aandacht bij de gemeente Venlo. Om onze gehele dienstverlening op peil toe houden is bovendien de doorontwikkeling van het brede applicatie- en systeemlandschap noodzakelijk.

9.3 Programmalijn Kwaliteit en Beheer van Data

Onze data moeten blijvend voldoen aan [open standaarden](#) en [veilig, betrouwbaar en ethisch](#) zijn. Ook dient de vindbaarheid van data te worden verbeterd in het belang van de burgers en conform nieuwe wetgeving.

Aansluitend is focus noodzakelijk op het verder [herbruikbaar](#) en [toegankelijk](#) maken en houden van data voor de samenleving. Dit eist blijvende aandacht voor de juiste [archivering](#) en het toekomstbestendig vormgeven het [informatiebeheer](#).

Actuele landelijke incidenten, risico's en landelijk beleid vragen een doorontwikkeling en het continueren van de aandacht op de bijbehorende gebieden van [informatieveiligheid](#) en [privacy](#).

